

Krádež

Skutečnost, že někdo vzal věc, u níž se nepodařilo zjistit, komu patřila, neznamená, že se jednalo o věc v právním smyslu opuštěnou. Právo opustit věc je součástí obsahu vlastnického práva a jeho podstatou je projev vůle vlastníka (byť i konkludentní), nadále nebýt vlastníkem věci. Samotné fyzické opuštění věci takový právní následek nemůže vyvolat, není-li výrazem vůle zaměřené na zánik vlastnického práva.

Podle § 1051 obč. zák. se má za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji, opuštěnou věcí není věc nalezená. Opuštění věci je zpravidla definováno jako právní úkon vyjadřující vůli dosavadního vlastníka nebýt již nadále vlastníkem věci. Jde o právní úkon, který musí mít všechny náležitosti na rozdíl od ztráty věci, která je událostí. Opuštění věci jejím vlastníkem zahrnuje volní stránku tohoto jednostranného právního úkonu, která musí být bezpečně doložena, přičemž projev vůle tu musí být vykládán ve smyslu ustanovení občanského zákoníku s uvažováním i individuálních zvláštností případu.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky č.j. 8 Tdo 18/2021-166 ze dne 27.1.2021)

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání obviněného V. M., nar. XY v XY, trvale bytem XY, XY, nyní ve výkonu trestu odnětí svobody ve Věznici Příbram, proti usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2020, sp. zn. 3 To 189/2020, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Okresního soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 4 T 48/2019, tak, že podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. se dovolání obviněného V. M. odmítá.

Z odůvodnění:

I. Rozhodnutí soudů nižších stupňů

1. Rozsudkem Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. 4 T 48/2019, byl obviněný V. M. uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, kterého se dopustil tím, že dne 24. 9. 2019 v době okolo 00.10 hodin v XY v XY ulici, před domem č. XY, bez použití násilí odcizil o zeď domu volně opřené dámské jízdní kolo zn. Madison, fialové barvy, výrobní číslo XY, čímž dosud neustanovené osobě způsobil odcizením škodu ve výši nejméně 1.000 Kč, a takto konal přesto, že byl trestním příkazem Okresního soudu v Prachaticích ze dne 28. 1. 2019, sp. zn. 1 T 232/2018, který nabyl právní moci dne 12. 3. 2019, odsouzen mimo jiné pro přečin krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku a sbíhající se přečin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku k souhrnnému peněžitému trestu ve výši sto denních sazeb po 100 Kč, tedy 10.000 Kč, který do současné doby neuhradil, a k trestu zákazu činnosti spočívajícímu v zákazu řízení motorových vozidel všeho druhu v trvání tři roky.

2. Za uvedený přečin byl obviněný odsouzen § 205 odst. 2 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání osmi měsíců nepodmíněně, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

3. Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací usnesením ze dne 27. 4. 2020, sp. zn. 3 To 189/2020, odvolání obviněného proti shora citovanému rozsudku soudu prvního stupně podle § 256 tr. ř. jako nedůvodné zamítl.

II. Dovolání obviněného

4. Proti uvedenému usnesení odvolacího soudu podal obviněný prostřednictvím obhájkyne z důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. dovolání, neboť soudy založily svůj závěr o jeho vině přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku především na úvaze, že i když se nepodařilo zjistit majitele předmětného jízdního kola zn. Madison, nejedná se o věc opuštěnou. Obviněný soudům vytýkal, že uvedené skutkové zjištění nemá dostatečný podklad ve výsledcích provedeního dokazování, protože neexistuje žádný přímý důkaz, který by jej usvědčoval z toho, že se kola zmocnil s tím, že jde o cizí věc. Naopak soudy tento závěr postavily na svědecké výpovědi F. V. a na výpovědi obviněného, avšak neposuzovaly je objektivně. Zejména se nevěnovaly doznání obviněného spolu s tvrzením, že vzhledem k okolnostem, za nichž k činu došlo, je třeba brát v potaz, že kdyby dané kolo mělo svého vlastníka, nenechal by je volně ležet neuzamčené přes noc, tj. přes poměrně dlouhý časový úsek z celého dne. Přestože sám nalézací soud výslovně připustil, že kolo mohlo, ale i nemuselo mít svého vlastníka, svá skutková zjištění založil na tom, že jízdní kolo majitele má, aniž by tato skutečnost byla v řízení před soudy prokázána. Vadný procesní postup soudu prvního stupně vedl k chybným právním závěrům i nesprávným úvahám odvolacího soudu.

5. Skutkové závěry nalézacího soudu, jimž přisvědčil i odvolací soud, jsou podle obviněného v extrémním nesouladu s výsledky provedeního dokazování, protože soud prvního stupně důkazy nesprávně posoudil, a odvolací soud tuto vadu nenapravit. Dokazování tak svědčí o svévolném hodnocení důkazů, při němž soudy zcela jednostranně bez vazby na další okolnosti a důkazy považovaly za prokázané, že doličné jízdní kolo má vlastníka a že se ho obviněný zmocnil. Soudy vůbec nezohlednily okolnosti svědčící ve prospěch obviněného a paušálně a nepřipadně odmítly jeho verzi s tím, že je nepravdivá.

6. S poukazem na takto vytknuté vady obviněný v závěru dovolání navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265k odst. 1 tr. ř. zrušil jak dovoláním napadené usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27. 4. 2020, sp. zn. 3 To 189/2020, tak i jemu předcházející rozsudek Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 6. 1. 2020, sp. zn. 4 T 48/2019, jakož i všechna další rozhodnutí na ně obsahově navazující, pokud vzhledem ke změnám, k nimž zrušením došlo, pozbyla zákonného podkladu, a aby podle § 265l odst. 1 tr. ř. přikázal Krajskému soudu v Českých Budějovicích, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

III. Z vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství

7. Státní zástupkyně Nejvyššího státního zastupitelství, již bylo dovolání obviněného v opise doručeno (§ 265h odst. 2 tr. ř.), upozornila, že z obsahu dovolání je zřejmá dosavadní obhajoba obviněného založená na tvrzení, že dámské jízdní kolo, na kterém byl zastaven policejní hlídkou, je věcí opuštěnou, a tudíž nesplňující znak věci cizí ve smyslu přečinu podle § 205 tr. zákoníku. Jím uplatněné námitky se tedy týkají pouze procesních postupů při provádění a hodnocení důkazů a směřují k revizi skutkových zjištění, ze kterých soudy vycházely. Těmito námitkami dovolatel požadoval pouze přehodnocení soudy učiněných skutkových zjištění na základě výhrady domáhající se nedostatků z hlediska spravedlivého procesu, založených na extrémním rozporu mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními. Státní zástupkyně však dospěla na podkladě dostupného spisového materiálu k závěru, že vina dovolatele byla na základě zjištěného skutkového stavu věci bez důvodných pochybností prokázána (§ 2 odst. 5, 6 tr. ř.).

8. Pro úplnost zmínila, že o opuštěnou věc nešlo s ohledem na právní vymezení v ustanovení § 1051

obč. zák., podle kterého nalezená věc není opuštěná, a kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji. Ztotožnila se proto se závěry odvolacího soudu, který poukázal, že na místě, kde měl obviněný údajně kolo nalézt, bylo možné předpokládat větší výskyt lidí, a tím i jeho potenciálních vlastníků. Předmětné kolo bylo vybaveno zajišťovacím lankem přes řídítka, takže i to nasvědčuje, že mělo oprávněného vlastníka a bylo používáno. Tyto úvahy soudů shledala logickým a správným úsudkem založeným na výsledcích provedeního dokazování, v nichž není patrný svévolný přístup, na který obviněný poukazoval. Správnost úvah soudu podporuje i poukaz na technický stav kola, který umožňoval jízdu, byť za ztížených bezpečnostních podmínek z důvodu nefunkčního osvětlení.

9. Podle státní zástupkyně výsledky provedeního dokazování plně svědčí o správnosti skutkových i právních závěrů, že si obviněný ve smyslu naplnění znaků skutkové podstaty přečinu krádeže podle § 205 tr. zákoníku jízdní kolo jako věc cizí přisvojil tím, že se ho zmocnil, a proto navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného jako podané z jiného než zákonem vymezeného důvodu podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. odmítl.

10. Vyjádření Nejvyššího státního zastupitelství bylo zasláno obhájce obviněného k případné replice, avšak obviněný tohoto svého práva do dne konání neveřejného zasedání nevyužil.

IV. Přípustnost a obecné podmínky dovolání

11. Nejvyšší soud jako soud dovolací shledal, že dovolání je přípustné, neboť směřuje proti rozhodnutí uvedenému v § 265a odst. 1, odst. 2 písm. h) tr. ř., obviněný je k jeho podání oprávněnou osobou podle § 265d odst. 1 písm. c), odst. 2 tr. ř., bylo podáno podle § 265e odst. 1, 2 tr. ř. v zákonné lhůtě a u soudu prvního stupně, který v této věci rozhodoval.

12. Dovolání lze podrobit věcnému přezkumu pouze v případě, že bylo uplatněno v souladu s označenými dovolacími důvody podle § 265b odst. 1, 2 tr. ř., a proto Nejvyšší soud posuzoval, zda v této věci, pokud bylo podáno z důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g), l) tr. ř. s jejich zákonným vymezením obsahově koresponduje.

13. Podle důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. lze dovolání podat, bylo-li rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Z obsahu podaného dovolání, a též vzhledem k tomu, že odvolací soud napadený rozsudek ve smyslu § 254 odst. 1, 2 tr. ř. přezkoumal, je zřejmé, že obviněný použil uvedený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. v jeho druhé alternativě, podle které za důvod dovolání, jenž byl dán v řízení předcházejícím vydání přezkoumávaného rozhodnutí, označil § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř.

14. Podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dovolání možné podat, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Ve vztahu ke zjištěnému skutku lze dovoláním vytýkat výlučně vady právní, tedy to, že skutek, jak byl soudem zjištěn, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin, ačkoli o trestný čin nejde nebo jde o jiný trestný čin, než kterým byl obviněný uznán vinným.

15. Důvodem dovolání ve smyslu tohoto ustanovení nemůže být samotné nesprávné skutkové zjištění, a to přesto, že právní posouzení (kvalifikace) skutku i jiné hmotněprávní posouzení vždy navazují na

skutková zjištění vyjádřená především ve skutkové větě výroku o vině napadeného rozsudku a blíže rozvedená v jeho odůvodnění [srov. srovnávací materiál č. 36/2004, s. 298, 299 Sb. rozh. tr., usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2002, sp. zn. 3 Tdo 68/2002 (uverejňené pod č. 16/2002 – T 396 v Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu)].

16. Pouze formální poukaz na příslušné ustanovení obsahující některý z dovolacích důvodů nestačí, neboť důvod dovolání musí být v tomto mimořádném opravném prostředku skutečně obsahově tvrzen a odůvodněn konkrétními vadami, které jsou dovolatelem spatřovány v právním posouzení skutku, jenž je vymezen v napadeném rozhodnutí, a teprve v návaznosti na takové tvrzené a odůvodněné hmotněprávní pochybení lze vytýkat i nesprávná skutková zjištění (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 9. 2004, sp. zn. II. ÚS 279/03). Nejvyšší soud učiněná skutková zjištění nemůže změnit, a to jak na základě případného doplnění dokazování, tak ani v závislosti na jiném hodnocení v předcházejícím řízení provedených důkazů (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 8. 7. 2003, sp. zn. IV. ÚS 564/02, dále přiměřeně usnesení ze dne 9. 4. 2003, sp. zn. I. ÚS 412/02, ze dne 24. 4. 2003, sp. zn. III. ÚS 732/02, ze dne 9. 12. 2003, sp. zn. II. ÚS 760/02, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. III. ÚS 282/03, ze dne 15. 4. 2004, sp. zn. IV. ÚS 449/03, aj.). Skutkový stav je při rozhodování v dovolání hodnocen zásadně z hlediska, zda skutek nebo některá skutková okolnost byly správně právně posouzeny v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Proto na podkladě tohoto dovolacího důvodu nelze přezkoumávat a hodnotit správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno, ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení důkazů ve smyslu ustanovení § 2 odst. 5, 6 tr. ř., poněvadž tato činnost soudu spočívá v aplikaci procesních, a nikoliv hmotněprávních ustanovení (viz srovnávací materiál Nejvyššího soudu uverejňený pod č. 36/2004, s. 298, 299 Sb. rozh. tr.).

17. Nejvyšší soud je však i přes toto formální vymezení dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. povinen při respektování shora uvedených zásad interpretovat a aplikovat podmínky připuštění dovolání tak, aby dodržel základní práva na soudní ochranu a práva obviněného na přístup k soudu vymezená Úmluvou o ochraně lidských práv (dále „Úmluva“) a základních svobod a Listinou základních práv a svobod (dále „Listina“), a proto v rámci dovolání musí posoudit, zda přezkoumávaná rozhodnutí byla vydána v řízení, které není zatíženo extrémními vadami, libovůlí soudů nebo porušením základních práv obviněného (srov. například náleží Ústavního soudu ze dne 23. 3. 2004, sp. zn. I. ÚS 4/04, ze dne 18. 8. 2004, sp. zn. I. ÚS 55/04, či usnesení ze dne 23. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 359/05, aj.). Z tohoto důvodu je ve výjimečných případech připuštěn zásah Nejvyššího soudu do skutkových zjištění (k tomu srov. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 4. 3. 2014, sp. zn. Pl.ÚS-st. 38/14, vyhlášeno jako sdělení Ústavního soudu pod č. [40/2014](#) Sb., uverejňeno pod st. č. 38/14 ve sv. 72 Sb. nál. a usn. ÚS ČR), který je výjimkou ze shora vymezených obecných pravidel představovanou zjištěním extrémního nesouladu mezi skutkovými zjištěními a právním posouzením věci, o něž by se jednalo tehdy, kdyby byly zjištěny a prokázány takové vady a nedostatky, které by svědčily o zásadním zjevném nerespektování zásad a pravidel, podle nichž mají být uvedené postupy realizovány. Jen v takovém případě by mohlo dojít k průlomů do uvedených kritérií vymezujících dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 3. 2. 2005, sp. zn. III. ÚS 578/04, a náleží Ústavního soudu ze dne 20. 9. 2006, sp. zn. I. ÚS 553/05).

18. Pro rozsah přezkumné povinnosti Nejvyššího soudu dovoláním napadených rozhodnutí platí, že dovolací soud je vázán uplatněnými dovolacími důvody a jejich odůvodněním (§ 265f odst. 1 tr. ř.) a není povolán k revizi napadeného rozhodnutí z vlastní iniciativy, a proto musí obviněný nedostatky svědčící o porušení pravidel spravedlivého procesu v dovolání skutečně vytknout (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 8. 2006, sp. zn. 8 Tdo 849/2006).

V. K dovolacím námitkám obviněného

19. Nejvyšší soud na základě těchto hledisek a principů podle obsahu podaného dovolání shledal, že

obviněný výhrady soustředil proti způsobu, jakým soudy provedly dokazování a jaké skutečnosti z jeho výsledků dovodily, čímž zpochybňoval závěr, že kolo, které odcizil, nebylo věcí opuštěnou. Domáhal se tak toho, aby bylo potvrzeno, jak ve své obhajobě tvrdil, že nechtěl jízdní kolo odcizit, nýbrž si je jen půjčit v domnění, že jde o věc, která neměla žádného majitele, a protože se jeho vlastníka nepodařilo zjistit, měl soud tuto okolnost zohlednit v jeho prospěch.

20. Takto uplatněnými námitkami, byť jimi obviněný tvrdil, že v jejich důsledku byla použita právní kvalifikace vadná, zásadně nedostál podmínkám pro relevantní uplatnění důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., protože primárně zpochybnil proces dokazování a hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. ř., tedy procesní postupy, na které označený důvod nedopadá. Jestliže v této souvislosti současně poukazyval na porušení pravidel spravedlivého procesu (srov. článek 6 odst. 1 Úmluvy) a vytýkal tzv. extrémní nesoulad mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními, bylo nutné, aby Nejvyšší soud zkoumal, zda soudy ve svém postupu se při provádění a hodnocení důkazů dopustily extrémních pochybení odporujícím pravidlům stanoveným v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a § 125 či § 134 tr. ř.

21. Nejvyšší soud nejprve posuzoval, zda rozsah a způsob provedení dokazování korespondoval s hledisky vymezenými v § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a podle odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně shledal, že tento vyčerpал důkazní možnosti, které se v posuzované trestní věci nabízely. Pro skutkové závěry vycházel vedle výpovědi obviněného především z výpovědi F. V., příslušníka Policie České republiky konajícího hlídkovou službu, jenž obviněného, který jel na neosvětleném kole, předmětného večera kontroloval. Soud mohl jeho výpovědi důkaz provést, protože ten vypovídal o tom, co v průběhu služby vlastními smysly vnímal, a nejednalo se o policistu provádějícího procesní úkony v tomto trestním řízení, nýbrž o policistu plnícího úkony hlídkové služby (srov. a contrario rozhodnutí č. 26/1989 a č. [5/2014](#) Sb. rozh. tr. či usnesení Nejvyššího soudu ze dne 9. 3. 2011, sp. zn. 8 Tdo 238/2011, či ze dne 27. 3. 2012, sp. zn. 7 Tdo 347/2012, aj.). Obsah výpovědi tohoto svědka však není osamoceným důkazem, neboť soud vycházel částečně i z výpovědi obviněného, jenž tvrdil, že si kolo půjčil, protože neuzamčené a nezajištěné a bez světel je našel opřené o zeď domu (viz body 4. a 5. rozsudku soudu prvního stupně). Podle protokolu o vydání věci podle § 78 odst. 1 tr. ř. (č. 1. 12 spisu) a odborného ohodnocení ceny jízdního kola, i protokolu o ohledání místa, kde měl obviněný podle jeho výpovědi kolo nalézt, včetně fotodokumentace (viz stranu 3 bod 6. téhož rozsudku a č. 1. 14, 15 spisu), soud dospěl k závěru, že se nejednalo o opuštěnou věc, a obviněný si kolo ani nepůjčil. Tento závěr vyplynul z výsledků provedení dokazování i hodnocení důkazů (viz body 7. a 8. rozsudku), které soud posuzoval se zřetelem na obhajobu obviněného. Podle zjištěných skutečností vyloučil i to, že by kolo bylo v tak špatném technickém stavu, že by se na něm nedalo ani jet, jak uváděl obviněný, když tvrdil, že ho nejprve opravil a nafoukal. Tuto obhajobu obviněného soud považoval za nepravdivou, protože z poměrů obviněného nevyplývalo, jakými nástroji jej opravil a pneumatiky nahustil. Ze seznamu věcí zajištěných u obviněného po jeho zadržení, se podává, že u sebe neměl žádné nářadí.

22. Správnost procesního postupu soudu prvního stupně posuzoval odvolací soud, jenž se vypořádal zejména s námitkami uvedenými v odvolání. Konstatoval, že dokazování bylo vyčerpávající a provedené důkazy byly hodnoceny podle zásad vymezených v § 2 odst. 6 tr. ř. Odvolací soud tedy nezjistil, že by soud prvního stupně při provádění dokazování pochybil, a proto i skutkové závěry považoval za dostatečně objasněné. Z odůvodnění usnesení odvolacího soudu plyne, že se vypořádal s výhradami obviněného uplatněnými v odvolání a shledal je nedůvodnými, vysvětlil i to, na základě jakých skutečností a úvah k uvedeným závěrům dospěl (srov. strany 2 až 4 usnesení odvolacího soudu).

23. Nejvyšší soud podle uvedeného rozsahu provedení dokazování dospěl k závěru, že soudy postupovaly plně v intencích § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Připomenout je vhodné, že existují případy, kdy i menší počet sice nepřímých, leč závažných a navzájem provázaných důkazů zcela postačí k zjištění

skutkového stavu v mezích ustanovení § 2 odst. 5 tr. ř. (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 23. 4. 2014, sp. zn. 8 Tdo 426/2014).

24. Soudy se v této věci vypořádaly zejména s tím, za jakých skutečností obviněný kolo odcizil, protože jím uváděná obhajoba, že si ho vypůjčil, nekoresponduje s tím, co soudy zjistily. S tvrzením obviněného se neslučuje jeho obhajoba, že šlo o opuštěnou věc. Tyto dva způsoby získání kola si odporují, protože, aby si obviněný kolo půjčil, musela by existovat osoba, která by mu kolo za jako „půjčku“ poskytla. O žádné takové osobě však obviněný v rámci obhajoby nehovořil, a lze jen pro úplnost dodat, že podle § 2193 obč. zák. smlouvou o výpůjčce (o níž by se podle tvrzení obviněného jednalo) půjčitel přenechává vypůjčitelu nezuživatelnou věc a zavazuje se mu umožnit její bezplatné dočasné užívání. Takové skutečnosti však objektivně prokázány nebyly, a jednalo se tedy o ničím nepodloženou obhajobu, která byla výsledky provedeného dokazování vyvrácena, jak soudy v potřebné míře v přezkoumávaných rozhodnutích vysvětlily.

25. Zcela nemístná byla i obhajoba obviněného o věci opuštěné. Je sice třeba připustit, že pokud by se prokázalo, že kolo, které obviněný našel, by nikomu nepatřilo, tzn., že by z výsledků provedeného dokazování vyplynulo, že se vlastník svého vlastnického práva vzdal, by bylo věcí opuštěnou, neboť podle § 1045 odst. 1 obč. zák. movitá věc, kterou vlastník opustil, protože ji nechce jako svou držet, nikomu nepatří, a věc která nikomu nepatří, si každý může přivlastnit, nebrání-li tomu zákon nebo právo jiného na přivlastnění věci. Vychází-li se z tohoto zákonného vymezení v přezkoumávané věci, je třeba dojít k závěru, že se o opuštěnou věc nejednalo, protože obviněný si kolo vzal o své vůli, když bylo volně opřeno na ulici o zeď domu. Jen sama tato skutečnost v žádném směru nesvědčí o tom, že byly po právní stránce naplněny podmínky opuštěné věci, protože objektivně z ničeho nebylo možné dovodit, že by nezjištěný vlastník kola, které opřel kolo o zeď domu, toto kolo jako své vlastnictví již dále držet nechtěl. Skutečnost, že někdo vzal věc, u níž se nepodařilo zjistit, komu patřila, neznamena, že se jednalo o věc v právním smyslu opuštěnou. Právo opustit věc (ius dereliquendi) je součástí obsahu vlastnického práva a jeho podstatou je projev vůle vlastníka (buď i konkludentní), nadále nebýt vlastníkem věci. Samotné fyzické opuštění věci takový právní následek nemůže vyvolat, není-li výrazem vůle zaměřené na zánik vlastnického práva (srov. náleží Ústavního soudu ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 696/2002).

26. Nejednalo se však ani o věc nalezenou. Podle § 1051 obč. zák. se má za to, že si každý chce podržet své vlastnictví a že nalezená věc není opuštěná. Kdo věc najde, nesmí ji bez dalšího považovat za opuštěnou a přivlastnit si ji. Podle tohoto ustanovení tedy opuštěnou věcí není věc nalezená. Opuštění věci (derelikce) je zpravidla definováno jako právní úkon vyjadřující vůli dosavadního vlastníka nebýt již nadále vlastníkem věci. Jde o právní úkon, který musí mít všechny náležitosti na rozdíl od ztráty věci, která je událostí. Opuštění věci jejím vlastníkem zahrnuje volní stránku tohoto jednostranného právního úkonu, která musí být bezpečně doložena, přičemž projev vůle tu musí být vykládán ve smyslu ustanovení občanského zákoníku s uvážením i individuálních zvláštností případu (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 28 Cdo 1254/2003). V přezkoumávané věci však podle výsledků provedeného dokazování soud nezjistil žádné skutečnosti, které by pro to, že se jednalo v uvedeném smyslu o opuštěnou věc, objektivně svědčily.

27. Ve zmíněném právním smyslu nebylo možné dovodit, že by šlo o věc nalezenou, protože ani tehdy by se obviněný nemohl své trestní odpovědnosti zbavit, neboť u nalezené věci platí, že musí být vrácena tomu, kdo ji ztratil (srov. § 1052 obč. zák.). Není-li to možné, musí být nález oznámen obci, kde byla ztracená věc nalezena. Obec pak oznámí nález věci, zpravidla způsobem obvyklým. Nalezená věc musí být uschována, a dále se postupuje podle stanovených podmínek (srov. Spáčil, J. a kol. Občanský zákoník III. Věcná práva (976 až 1474). Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2013, s. 268). Je totiž třeba zmínit, že přivlastní-li si pachatel věc, o níž ví, že byla opuštěna, ztracena nebo zapomenuta, dopustil by se trestného činu zatajení věci podle § 219 tr. zákoníku (pro rozlišení trestných činů krádeže podle § 205 a zatajení věci podle § 219 tr. zákoníku srov. rozhodnutí č.

28. V posuzované věci jsou však uvedené právní úvahy pouze reakcí na nedůvodnou obhajobu obviněného, která nebyla výsledky provedení dokazování prokázána, protože bylo zjištěno, že obviněný se zmocnil kola opřené o zeď domu, na němž odjel, aniž by zjišťoval, zda někomu patří. Jen samotný fakt, že se nepodařilo v době, kdy byl čin spáchán, zjistit jeho vlastníka, nemůže vést k závěru, že jde v právním smyslu o věc opuštěnou nebo nalezenou. Uvedená skutková zjištění rovněž svědčí o tom, že ani z hlediska zavinění obviněného tyto skutečnosti nenasvědčují tomu, že se mohl domnívat, že jde o kolo, které nikomu nepatří, i když se touto okolností v rámci své obhajoby hájil s tvrzením, že kolo nebylo pojízdné a bylo v blízkosti popelnic. Ani tomu, že by kolo někdo odložil u popelnice a tím vyjádřil svou vůli je dále nevlastnit, nic nenasvědčilo, protože obviněný naopak tvrdil, že kolo našel opřené o zeď, což uvedenou skutečnost vylučuje. Také bylo objasněno, že kolo nebylo nefunkční, jak uváděl obviněný, protože v době, kdy byl policejní hlídkou zastaven, na něm jel. Pneumatiky byly nafouknuty a kolo bylo způsobilé jízdy. Jeho hodnota byla stanovena na 1.000 Kč, což je sice částka nízká a svědčí o velkém opotřebení kola, neznamená však sama o sobě, že by kolo bylo zcela bezcenné, jak se snažil tvrdit obviněný.

29. Na základě všech těchto úvah Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dokazování bylo v projednávané věci dostatečné k objasnění všech rozhodných skutečností, a to jak skutkových, tak i právních. V odůvodnění přezkoumávaných rozhodnutí je dostatek podkladů pro závěr o uceleném zhodnocení všech zásadních okolností, jež vykazují jak vnější, tak i vnitřní provázanost. Uvedené svědčí o tom, že soud prvního stupně nezanedbal své povinnosti plynoucí z § 2 odst. 5, 6 tr. ř. a jeho závěry vycházejí z uceleného a komplexního procesu dokazování v rozsahu, jenž byl vzhledem k charakteru posuzované trestné činnosti, způsobu i časovým podmínkám jejího spáchání objektivně možný, a dostal všem svým procesním povinnostem pramenícím z § 2 odst. 5, 6 tr. ř. i § 125 odst. 1 tr. ř., přičemž důkazy hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení, a to jak jednotlivě, tak ve vzájemné souvislosti (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. I. ÚS 1677/13, či ze dne 24. 11. 2005, sp. zn. I. ÚS 455/05). Soudy měly na zřeteli zásady trestního řízení, zejména zásadu volného hodnocení důkazů (§ 2 odst. 6 tr. ř.), podle níž orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení, založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu, a v souladu s ní dostatečně srozumitelně a logicky vysvětlily, proč výpovědi obviněného neuvěřily (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 12. 7. 2012, sp. zn. III. ÚS 1806/09).

30. Nejvyšší soud ze všech uvedených důvodů neshledal v řízení předcházejícím vydání napadených rozhodnutí libovůli ani jednostranné hodnocení provedených důkazů (srov. např. nálezy Ústavního soudu ze dne 6. 8. 2008, sp. zn. II. ÚS 881/08). Soudy naopak dodržely všechny procesní zásady, když řádně svá rozhodnutí odůvodnily. Proto nebylo možné přisvědčit obviněnému, že soudy hodnotily pouze důkazy svědčící v jeho neprospěch, neboť nepostupovaly v rozporu se zásadou in dubio pro reo, která má své místo jen tehdy, pokud soud po vyhodnocení všech v úvahu přicházejících důkazů dospěje k závěru, že není možné se jednoznačně přiklonit k žádné ze dvou rozporných výpovědí nebo k žádné ze skupin odporujících si důkazů, takže zůstávají pochybnosti o tom, jak se skutkový děj odehrál (srov. přiměřeně např. nálezy Ústavního soudu ze dne 28. 8. 2008, sp. zn. II. ÚS 445/06, ze dne 1. 4. 2015, sp. zn. I. ÚS 2726/14, či usnesení Ústavního soudu ze dne 11. 8. 2015, sp. zn. II. ÚS 1576/15).

VI. Závěr

31. Pravidla spravedlivého procesu v této věci porušena nebyla (srovnej např. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 1. 2013, sp. zn. II. ÚS 2800/11, ze dne 19. 10. 2010, sp. zn. II. ÚS 1067/10, či ze dne 4. 12. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1326/13, aj.), soudy učiněné skutkové závěry jsou podloženy výsledky provedení dokazování a jsou dostatečným podkladem pro závěr o naplnění všech znaků přetčinu

krádeže podle § 205 odst. 2 tr. zákoníku, jímž byl obviněný uznán vinným. Vzhledem k tomu, že v dovolání byly namítány výlučně vady týkající se skutkových zjištění, jež na zvolený dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. nedopadají, když nebylo zjištěno ani porušení zásad spravedlivého procesu, Nejvyšší soud dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. b) tr. ř. jako podané z jiného důvodu, než je uveden v § 265b tr. ř.

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Odškodnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Hodnocení důkazů](#)
- [Adhezní nárok \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Výkon trestu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost](#)
- [Předávací vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Trestní odpovědnost \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oběť trestného činu](#)